

## KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

### 1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi

**Expandit 5**

Tunnuskoodi

Ei ole

Reach-rekisteröintinumero

Ei ole

### 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus

Rakennusteollisuuskemikaali - Betonin ja laastin paisutinaine

Toimialakoodi 41

Käyttötarkoituskoodi 6

Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen Ei

Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen Ei

### 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja, maahantuojat, muu toiminnanharjoittaja

	<b>Semtu Oy</b>
Katuosoite	Martinkyläntie 586
Postinumero ja -toimipaikka	04240 Talma
Postilokero	PL 124
Postinumero ja -toimipaikka	04201 Kerava
Puhelin	(09) 2747 950
Telefax	(09) 2710 020
Sähköpostiosoite	mailbox@semtu.fi
Y-tunnus	0712087-3

### 1.4 Hätäpuhelinnumero

(09) 471 977 (suora) Vaihde: (09) 4711/Myrkytystietokeskus HUS, Haartmaninkatu 4, 00290 HYKS

## KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

### 2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Seos ei ole luokiteltu vaaralliseksi asetuksen 1272/2008/EY (CLP) mukaisesti

### 2.2 Merkinnät

Ei tarpeen

### 2.3 Muut vaarat

Ei tiedossa

## KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

### 3.2 Seokset

Vaaraa aiheuttavat aineosat

CAS/EY-numero ja rekisteröintinumero	Aineosan nimi	Pitoisuus-%	Luokitus *
CAS 1317-65-3 EY 215-279-6	Kalkkikivi	70 - 100	Ei luokitusta, htp. ks. 8.1

CAS 7429-90-5 EY 231-072-3 Reg. 01-2119529243-45 *	Alumiinijauhe (stabiloitu)	5 - 10	Flam. Sol. 1, H228 htp. ks. 8.1
----------------------------------------------------------	----------------------------	--------	------------------------------------

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

#### KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

##### 4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

###### Yleiset ohjeet \*

Oireiden ilmetessä tai niitä epäiltäessä kysyttävä lääkäriltä neuvoa. Riisuttava likaantunut vaatetus. Siirrettävä altistunut henkilö pois vaara-alueelta. Tajuton henkilö on siirrettävä kylkiasentoon ja pidettävä valvottuna.

###### Hengitys

Altistunut henkilö vietävä raittiiseen ilmaan, oireiden ilmetessä hakeuduttava lääkärin hoitoon.

###### Iho

Roiskeet iholta pestävä vedellä ja saippualla ja huuhdeltava huolellisesti. Yleensä tuote ei ärsytä ihoa. Mikäli näin käy, hakeuduttava lääkärin hoitoon.

###### Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi silmäsuihkulla tai vedellä. Jos ärsytystä ilmenee, on konsultoitava silmälääkärää.

###### Nieleminen

Huuhtelee suu vedellä. Oireiden ilmetessä kysyttävä lääkäriltä neuvoa.

##### 4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset sekä välittömät että viivästyneet

Voi ärsyttää silmiä ja hengitysteitä.

##### 4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Oireiden mukainen hoito. Ei olennaista lisätietoa saatavissa.

#### KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

##### 5.1 Sammutusaineet

Tuote ei ole palava eikä ylläpidä paloa. Sammutusaineet valitaan palopaikan mukaisesti

##### 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Vaaralliset hajoamistuotteet: hiilimonoksidi, hiilidioksidi, metallioksidit

##### 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Sammutusvesi on otettava talteen, sitä ei saa päästää viemäriin tai vesistöihin.

#### KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

##### 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Käytettävä henkilökohtaisia suojavarusteita. Pidä suojautumattomat henkilöt loitolla. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Vältettävä pölyn muodostumista.

##### 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä suurien määrien pääsy viemäristöön, vesistöihin tai maaperään.

##### 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Otetaan talteen mekaanisesti sopivaan astiaan ja kierrätetään tai toimitetaan hävitettäväksi. Puhdistukseen käytetään vettä, jossa tensidipesuainetta. \*

##### 6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Otettava huomioon tiedotteen kohtien 7, 8 ja 13 ohjeet.

#### KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

##### 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käytettävä henkilökohtaisia suojavarusteita Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Vältettävä pölyn muodostumista. Vältettävä tuotteen joutumista iholle ja silmiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty tuotetta käsiteltäessä. Pestävä kädet ja kasvot enne taukoja ja työn päätyttyä.

##### 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä tiiviisti suljetussa alkuperäispakkauksessa kuivassa viileässä tilassa. Pidettävä erillään hapoista, emäksistä ja hapettavista aineista. Pidettävä pakkaukset tiiviisti suljettuina ja suojattuna kosteudelta.

##### 7.3 Erityinen loppukäyttö

Ei tietoja saatavilla.

#### KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

##### 8.1 Valvontaa koskeva muuttajat

**HTP-arvot \***

CAS 1317-65-3, kalkkikivi ja CAS 7429-90-5 alumiinijauhe (stabiloitu)

Epäorgaaninen pöly 10 mg/m<sup>3</sup> [8 h]

**Muut raja-arvot**

Ei ole

**DNEL**

Ei määritetty

**PNEC**

Ei määritetty

**8.2 Altistumisen ehkäiseminen**

Noudatettava kemikaalien käsittelyssä tarvittavia varotoimenpiteitä. Syöminen, juominen, tupakoiminen ja nuuskaaminen työpaikalla on kielletty. Pestävä kädet ennen taukoja ja työvuoron päätyttyä. Vältettävä pölyn hengittämistä.

**Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Käytettävä tarvittaessa kohdepoistoa.

**Silmien tai kasvojen suojaus**

Sivusuojilla varustetut suojalasit [EN 166]

**Ihonsuojaus**

Suojavaatetus.

**Käsien suojaus**

Suojakäsineet, materiaali nahka.

**Hengityksensuojaus**

Mikäli raja-arvot ylittävää pölyaltistusta on odotettavissa, on käytettävä hiukkassuodattimella P1 varustettua hengityssuojainta.

**Ympäristöaltistumisen torjuminen**

Ei erityisohjeita.

**KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**

**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

<b>Olomuoto</b>	Harmaa jauhe
<b>Haju</b>	Hajuton
<b>Hajukynnys</b>	Ei sovellettavissa
<b>pH</b>	Ei sovellettavissa
<b>Sulamis- tai jäätymispiste</b>	660 °C [alumiinijauhe]
<b>Kiehumispiste ja kiehumisalue</b>	Ei sovellettavissa
<b>Leimahduspiste</b>	Ei sovellettavissa
<b>Haihtumisnopeus</b>	Ei sovellettavissa
<b>Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)</b>	Ei sovellettavissa
<b>Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja</b>	Ei sovellettavissa
<b>Höyrynpaine</b>	Ei sovellettavissa
<b>Höyryntiheys</b>	Ei sovellettavissa
<b>Suhteellinen tiheys</b>	0.6 - 0.8 g/cm <sup>3</sup>
<b>Liukoisuus (liukoisuudet)</b>	Ei sekoitu veteen tai vain huonosti
<b>Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi</b>	Ei sovellettavissa
<b>Itsesyttymislämpötila</b>	Ei itsestään syttyvä
<b>Hajoamislämpötila</b>	825 - 900 °C [kalsiumkarbonaatti]
<b>Viskositeetti</b>	Ei sovellettavissa
<b>Räjähätvyys</b>	Ei räjähtävä
<b>Hapettavuus</b>	Ei hapettavia ominaisuuksia

**9.2 Muut tiedot**

Ei olennaista lisätietoa saatavissa.

## KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

### 10.1 Reaktiivisuus

Ei muita tietoja saatavissa kuin kohdassa 10.3 ilmoitetut.

### 10.2 Kemiallinen stabiilius

Stabiili suositeltuja varastointi- ja käsittelyohjeita noudatettaessa

### 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Reagoi kuumennettaessa happojen ja emästen kanssa vapauttaen vetyä.

### 10.4 Vältettävät olosuhteet

Kosteus ja korkeat lämpötilat.

### 10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Hapot, emäkset, hapettavat aineet, vesi, alkoholit

### 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei ole suositeltuja varastointi- ja käsittelyohjeita noudatettaessa

## KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

### 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

#### Välitön myrkyllisyys

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

#### Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Voi ärsyttää silmiä. Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

#### Herkistyminen

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

#### Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

#### Elinkohtainen myrkyllisyys (kerta- tai toistuva altistuminen)

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

#### Aspiraatiovaara

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

#### Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Ei olennaisia lisätietoja.

## KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

### 12.1 Myrkyllisyys

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty. Vältettävä päästämistä ympäristöön.

### 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Biologisen hajoavuuden määrittämisessä käytettävät menetelmät eivät sovellu epäorgaanisille aineille. Seoksesta ei ole saatavilla tietoa.

### 12.3 Biokertyvyys

Ei viitteitä biokertyvyyspotentiaalista.

### 12.4 Liikkuvuus maaperässä

Ei tietoja saatavissa.

### 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tuote ei täytä PBT tai vPvB-arvioinnin kriteerejä

### 12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Ei olennaista tietoa saatavissa.

## KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

### 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

#### Tuotejäämät

Ei saa hävittää talousjätteenä. Otettava talteen sopivaan suljettavaan astiaan. Noudatettava paikallisia määräyksiä.

#### Pakkaukset

Hävitetään paikallisten määräysten mukaan. Täysin tyhjennetyt pakkaukset voidaan kierrättää.

#### Jätekoodi

Ei tiedossa.

#### KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

Ei ole luokiteltu kuljetusten kannalta varalliseksi.

**14. YK-numero**

Ei ole

**14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi**

Ei ole

**14.3 Kuljetuksen vaaraluokka**

Ei ole

**14.4 Pakkausryhmä**

Ei ole

**14.5 Ympäristövaarat**

Ei ole

**14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle**

Ei sovellettavissa

**14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimukset II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**

Ei sovellettavissa

#### KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

Ei ole

**15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**

Tälle tuotteelle ei ole tehty kemikaaliturvallisuusarviointeja.

#### KOHTA 16. MUUT TIEDOT

**Muutokset edelliseen versioon**

Merkitty \*

**Lyhenteiden selitykset**

Flam. Sol Syttyvä kiinteä aine

**Tietolähteet**

Valmistajan käyttöturvallisuustiedote 29.9.2016

**Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa**

Ks. 2.1

**Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista**

H228 Syttyvä kiinteä aine

**Työntekijöiden koulutus**

Ei erityisohjeita